

DECIZIE

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Viorica Postovan, reprezentată de avocatul Alexandru Covdii

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ninei Lisnicu împotriva Vioricăi Postovan cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Viorica Postovan

constată:

La 11 noiembrie 2013, Nina Lisnicu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Vioricăi Postovan cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 05 februarie 2011, în calitate de împrumutător, a transmis Vioricăi Postovan în calitate de împrumutat suma de 950 euro, cu o dobândă de 5 % lunar, iar ultima a semnat și eliberat recipisa din 05 februarie 2011, ce constituie un contract de împrumut în corespundere cu art. 867 Cod civil.

Mai indică că la 05 martie 2011, împrumutul sus menționat a fost suplinit cu suma de 550 euro cu aceeași dobândă de 5 % lunar, fapt expres confirmat prin semnătura aplicată în recipisa din 05 martie 2011.

Susține că Viorica Postovan și-a asumat obligația de a restitui datoria până la 31 decembrie 2012, fapt stipulat expres în recipisa din 05 februarie 2011 și 05 martie 2011.

Având în vedere prevederile art. 572, 514 Cod civil, reclamanta afirmă că a apelat în repetate rânduri atât prin intermediul telefonic, cât și prin intermediul poștal, expediind în adresa părâtei somația din 29 mai 2013, pentru a-i fi rambursat împrumutul, care a ajuns la scadență la 31 decembrie 2012, însă împrumutul nu a fost restituit.

Cu referire la prevederile art. 869 alin. (1) Cod civil, precizează că prin recipisa din 05 februarie 2011 și 05 martie 2011, Viorica Postovan și-a asumat

obligațiunea de a achita o dobândă lunară în mărime de 5% din suma împrumutului, ceea ce constituie suma 2297,50 euro.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 602, 610 Cod civil, art. 94, 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul Vioricăi Postovan în beneficiul ei, datoria în sumă de 1500 euro, a dobânzii în sumă de 2297,50 euro și a cheltuielilor de judecată, sub formă de taxă de stat în sumă de 1185,21 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Drochia din 07 martie 2014, acțiunea a fost admisă, a fost încasat de la Viorica Postovan în beneficiul Ninei Lisnicu, datoria în sumă de 1500 euro sau echivalentul lor în lei moldovenești la momentul executării hotărârii, dobânda de întârziere în sumă de 2297,50 euro sau echivalentul lor la momentul executării hotărârii și cheltuielile de judecată, pentru achitarea taxei de stat 1188,51 lei.

La 05 februarie 2016, Viorica Postovan a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Drochia din 07 martie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Viorica Postovan și acordat apelantei termen până la 07 iunie 2016, ora 09:00, pentru înlăturarea neajunsurilor și prezentarea probei privind apartenența semnăturii de pe cererea de apel și mandatul avocațial. Totodată a fost explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Viorica Postovan împotriva hotărârii Judecătorei Drochia din 07 martie 2014, pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016.

La 07 iulie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Viorica Postovan, reprezentată de avocatul Alexandru Covdii a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Indică că prin încheierea recurată i se încalcă accesul liber la justiție stipulat de prevederile art. 9 CPC, cât și dreptul la un recurs efectiv prevăzut de art. 13 CEDO.

Remarcă că prin cererea de apel a contestat hotărârea Judecătorei Drochia din 07 martie 2014, în motivarea căreia a indicat că nu i s-a acordat posibilitate de a participa la examinarea cauzei, nefiind înștiințată despre data, ora și locul examinării cauzei.

Sușține că în perioada de timp când se examina cauza, s-a aflat peste hotarele țării, în Republica Italia, iar citațiile care i-au fost expediate pentru data de 18 decembrie 2013, 03 ianuarie 2014, 11 februarie 2014, 07 martie 2014 nu le-a primit.

Consideră că conținutul copiei recipisei din 05 februarie 2011 și 05 martie 2011, din care rezultă că ea a împrumutat de la Nina Lisnicu sumele de 950 euro și 550 euro, este falsificat și nu corespunde realității.

Nu este de acord cu concluzia instanței privind admiterea solicitării Ninei Lisnicu cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 2297,50 euro, or, contrar prevederilor art. 869 Cod civil, dobânda a fost calculată în mărime de 5 % lunar ce constituie 60 % anual și nu se află într-o relație rezonabilă cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

În acest sens, relevă că conform datelor de statistică privind ratele de dobândă la instrumentele de reglementare monetară ale Băncii Naționale a Moldovei în anul 2011, rata de bază constituia 8 % - 10 % anual, în anul 2012 – 8,5 % - 4,5 % anual, în anul 2013 – 5% - 4 % anual.

Menționează că deoarece nu a fost prezentă la pronunțarea hotărârii, a aflat despre aceasta la 18 ianuarie 2016 și a solicitat repunerea în termen a apelului.

Precizează că cererea de apel, cât și mandatul avocatului a fost semnat de către ea. Iar solicitarea instanței privind prezentarea unor probe precum că semnătura nu-i aparține, o consideră incorectă, or în ședința de judecată avocatul ei a explicat că cererea de apel și mandatul i-au fost transmise dânzei și ea le-a semnat.

Consideră ca fiind nemotivate dubiile instanței, precum că cererea de apel și mandatul avocatului nu ar fi semnate de ea.

Remarcă că fiind plecată peste hotarele țării, în Republica Italia nu a avut posibilitatea de a prezenta probe precum că semnăturile de pe cererea de apel și mandat îi aparțin.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa părților, inclusiv a recurenteii la 21 iunie 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 119), și care a fost recepționată la 22 iunie 2016 (f. d. 124).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 07 iulie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum denotă actele cauzei, la 05 februarie 2016, Viorica Postovan a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Drochia din 07 martie 2014 (f. d. 63-65).

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Viorica Postovan și acordat apelantei termen până la 07 iunie 2016, ora 09:00, pentru înlăturarea neajunsurilor și prezentarea probei privind apartenența semnăturii de pe cererea de apel și mandatul avocațional. Totodată a fost explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f. d. 111).

Iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Viorica Postovan împotriva hotărârii Judecătorei Drochia din 07 martie 2014, pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 (f. d. 118).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Totodată în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, instanța de recurs reține că, deși prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Viorica Postovan și acordat apelantei termen până la 07 iunie 2016, ora 09:00, pentru înlăturarea neajunsurilor, instanța de apel nu a indicat care anume neajunsuri ale cererii de apel, în sensul art. 368 alin. (1) CPC, urmează a fi lichidate de către apelanta Viorica Postovan.

Or, stabilind careva dubii privind apartenența semnăturii apelantei pe cererea de apel și mandatul avocatului, instanța de apel nu a specificat concret care probă urma a fi prezentată în confirmarea semnăturii acesteia.

În atare situație, este neînțeleasă reținerea instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Viorica Postovan, ca urmare a nelichidării neajunsurilor cererii de apel.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel privind restituirea apelului, nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea încheierii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele menționate, având în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel, de la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Viorica Postovan, reprezentată de avocatul Alexandru Covdii.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ninei Lisnicu împotriva Vioricăi Postovan cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic